

BESZÁMOLÓ A MAGYAR LESZBIKUS, MELEG, BISZEXUÁLIS ÉS TRANSZNEMŰ SZÖVETSÉG 2015. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

(Az éves beszámoló melléklete)

Elfogadva: 15/2016 (V.30.) közgyűlési határozat

SZERVEZETI MŰKÖDÉS

Közyűlések, ügyvivői testületi ülések. A 2015-ös év folyamán két alkalommal tartottunk közgyűlést és három alkalommal ügyvivői testületi ülést. A márciusi közgyűlésen májusig meghosszabbítottuk két ügyvivőnk megbízatását, és elfogadtuk a Szövetség csatlakozását a Civil AIDS Fórum ernyőszervezethez. A májusi közgyűlésen teljes tisztújítást tartottunk, elfogadtuk a 2014-es évre vonatkozó beszámolókat, és elutasítottuk a szervezet nevére vonatkozó módosítást.

Tisztségviselők. 2015 májusában a közgyűlés Karsay Dodót és Dombos Tamást újabb egy évre ügyvivőnek választotta, ugyanakkor a harmadik ügyvivői pozíciót az év folyamán nem sikerült feltölteni. A felügyelőbizottság tagjának a pozíciót korábban is betöltő Erdélyi Tea mellett Bolyán Andrászt választottuk meg.

NYILVÁNOSSÁG

Honlap. 2014 elején indult honlapunk látogatottsága az év folyamán dinamikusan bővült: a látogatók száma 23.501 főre bővült (318%-os növekedés), akik összesen 51.880 oldalt tekintettek meg, ez utóbbi 176%-os bővülés. *Itt vagyunk!* projektünkhöz saját honlap készült, amelyet az év során további 5.972 személy látogatta meg.

Facebook. Facebook oldalunkon történő aktivitásunkat az év folyamán jelentősen bővítettük, a 2014-es 136 poszt helyett 2015-ben közel háromszor annyi, 399 Szövetség munkájával kapcsolatos hírt, eseményt, beszámolót tettünk közzé, amelyek között helyet kaptak a tagszervezetek felhívásai, programajánlói is. 2015. december 31-én az oldalnak 2.506 rajongója volt, közel ezer új követőt sikerült szereznünk. Facebook-os megosztásaink összesen 712.185 megtekintést generáltak.

Hírlevél. 2015 során is működtettük Szövetségünk hírlevelét, amelynek révén felhívtuk a figyelmet az LMBT Történelmi Hónap keretében rendezett beszélgetésünkre, valamint az *Itt vagyunk!* kampányra. A hírlevél jelenleg 700 előfizetőhöz jut el, az év folyamán 264 új előfizetőt szereztünk.

Nyilvános események. 2015 februárjában részt vettünk a Közép-európai Egyetem *NGO Fair c.* rendezvényén és a MagNet Bank KAP programjának civil kapcsolatépítő találkozásán. A Budapest Pride alatt "Képben vagy?" című játékunkon alapuló kvízt, valamint a vidéki LMBTQI emberek helyzetével foglalkozó kerekasztal szerveztünk. Külön standdal vettünk részt a leszbikus identitások fesztiválján és a korábbi évek hagyományait folytatva 2015-ben is a Szövetség koordinálásával vehettek részt LMBT civil szervezetek a Civil Szigeten.

Médiaútmutató. *Itt vagyunk!* projektünk keretében útmutatót készítettünk a média munkatársai számára, amelyben az LMBTQI emberekkel kapcsolatos szóhasználatra, kerülendő és javasolt megfogalmazásokra, az újságíróetika LMBTQI emberekkel kapcsolatos vetületeire hívtuk fel a figyelmet. Az útmutató elkészítésébe vezető sajtótermékeknél dolgozó újságírókat is bevontunk. Az útmutató 1000 példányban nyomtatásban is megjelent, hozzá a Szövetség honlapjának Médiasarok szekciójában folyamatosan frissülő információs bázis készült. A kiadványt a 2015. június 25-én mutattuk be a nyilvánosságnak. A kiadványt újságírók és médiával foglalkozó szakmai szervezetek körében terjesztettük.

Sajtóközlemény. Az év folyamán öt sajtóközleményt adtunk ki: az *Itt vagyunk!* kampányhoz kapcsolódóan felhívtuk a figyelmet a plakátkampány indulására, a médiának szóló útmutatóra és a vidéki kitelepülésekre. A vidéki kitelepülésekhez kapcsolódóan az adott városban működő sajtó képviselőinek küldtünk ki helyi sajtóközleményeket. Emellett sajtóközleményben emlékeztünk meg a Homofóbia és Transzfóbia Elleni Világnapról és üdvözlöttük az ECRI országjelentésének LGBTI embereket érintő ajánlásait.

Sajtómegjelenések. Az év folyamán az *Itt vagyunk!* kampányról 25 cikk vagy tudósítás jelent meg, de nagy médiafigyelmet kaptunk Orbán Viktor Homofóbia és Transzfóbia Elleni Világnap kapcsán is: nyilatkozatunkat az *index.hu* vezető hírként hozta és bekerültünk a TV2 *Tények* c. híradójába is. Az *RTL Híradónak* a Jobbik Pride betiltására vonatkozó kezdeményezése kapcsán nyilatkoztunk, a HírTV *Globál* c. műsorában az amerikai Legfelsőbb Bíróság azonos nemű párok házasságát érintő döntése, a *Magyarország Élőben* c. műsorban pedig a hazai jogi helyzet kapcsán beszélgetett ügyvivőnk.

ELŐREHALADÁS A STRATÉGIAI CÉLOK ELÉRÉSE TERÉN

Az LMBT családok jogi elismerésének megteremtése

UPR árnyékjelentés. 2015 nyarán első ízben készítettünk kifejezetten LGBTQI témával foglalkozó árnyékjelentést az ENSZ egyetemes időszakos felülvizsgálatához kapcsolódóan, amelyet határidőn belül megküldtünk az ENSZ részére. A jelentés külön fejezetben foglalkozik a családalapítás jogával, amelyben felhívtuk a figyelmet a házasság és a bejegyzett élettársi kapcsolat közötti indokolatlan különbségekre, a családvédelmi törvény majd az Alaptörvény kirekesztő családfogalmára, és a partner gyermek örökbefogadásának hiányából adódó jogi és gyakorlati problémákra. Kapcsolódó ajánlásainkban a bejegyzett élettársi kapcsolat és a házasság közötti különbségek eltörlésére, a mesterséges megtermékenyítés lesbikusok párok számára történő elérhetővé tételére és az azonos nemű szülőket és gyermekeiket az oktatás, az egészségügyi és a szociális ellátások terén érő diszkrimináció elleni fellépésre tettünk javaslatot. A magyar jelentés és az árnyékjelentések megtárgyalására 2016 májusában fog sor kerülni.

Gyermekjogi javaslatcsomag. Miután az ENSZ Gyermekjogi Bizottsága 2014 októberi országjelentésében az LGBTI, illetve LGBTI szülővel nevelkedő gyermeket érő diszkrimináció elleni fellépésre szólította fel Magyarországot, részletes javaslatcsomagot dolgoztunk ki az ajánlás végrehajtására. Ebben szerepel többek között hogy az azonos nemű családok kapjanak kellő figyelmet a jogi, pszichológiai, orvosi, társadalomtudományi egyetemi oktatásban és a szociális munkások képzésében; hogy vezessenek be érzékenyítő programokat és akkreditált továbbképzéseket az azonos nemű családokkal kapcsolatos kérdésekről a gyermekvédelem és az oktatás területén dolgozó szakembereknek; és hogy a családi életre nevelés mutassa be és segítse a családformák sokszínűségének elfogadását.

Az LMBT emberek láthatóságának növelése, előbújásuk elősegítése

Itt vagyunk! kampány. A kampány keretében Budapesten és hét vidéki városban (Győr, Szeged, Miskolc, Debrecen, Pécs, Ajka, Ózd) összesen 113 helyen jelentek meg a kampány háromféle plakátja óriásplakát és CityLight plakát formában. A három plakát egy-egy üzenet köré épült: az egyik arra hívta fel a figyelmet, hogy LGBTQI emberek mindenütt vannak, csak nyitott szemmel kell járni a világban, a másik az LGBTQI emberek számára elérhető

közösségi támogatás elérhetőségére hívta fel a figyelmet, még a harmadik a homofóbia és transzfóbia elterjedtségét tematizálta. A plakátokhoz kapcsolódóan a Facebookon szelfikampányt szerveztünk, amelyre többtucat fénykép érkezett támogatóinktól.

Itt vagyunk! kitelepülések. 2015 június és októbere között összesen 13 helyszínen (Budapesten a Budapest Pride alatt, illetve a Szigeten; emellett Miskolc, Debrecen, Pécs, Győr, Eger, Zalaegerszeg, Kecskemét, Kaposvár, Nyíregyháza főterén, Szegeden a SZIN fesztiválon, és Bánkon a Bánkító Fesztiválon) voltunk jelen sátras kitelepüléssel. A kitelepülésen a képzett aktivisták az érzékenyítő játékokkal (*Kinek az útján?, Képben vagy? Ki az LMBTQI?*), demonstrációs eszközökkel és szórólapokkal (négy témában: előbújás, gyűlölet-bűncselekmények, párkapcsolat és gyermekvállalás, LMBTQI fiatalok és az iskola) valamint személyes történeteikkel növelték az arra járók LMBTQI emberekkel kapcsolatos ismereteit és érzékenységét. A kampányba 68 önkéntes kapcsolódott be, akik összesen 2204 emberrel kerültek kapcsolatba, 723 személlyel folytattak személyes beszélgetést, 301-en kapcsolódtak be a játékokba. Az érdeklődők összesen 7120 percet töltöttek a sátonál.

Előbújás rollup és szórólap. Az *Itt vagyunk!* projekt egyik tematikus rollupja és szórólapja kifejezetten az előbújás témájával foglalkozott. A szórólap ismerteti az előbújás fogalmát, az ezzel kapcsolatos nehézségeket, az LMBT Kutatás 2010 vonatkozó statisztikáit, tanácsokat ad, hogy hogyan érdemes az előbújásra reagálni, és a tagszervezetek vonatkozó szolgáltatásait / kiadványait (Háttér Információs és Lelkiségi Szolgálat, Budapest Pride előbújás útmutatók) ajánlja az olvasóknak.

Itt vagyunk! videók. A kitelepülések során valamennyi helyszínen videókat forgattunk a jelen lévő helyi aktivistákkal, amelyben előbújás-élményeikről is kérdeztük őket. Valamennyi városról 2-3 perces rövidfilm készült, amelyet a YouTube-on és a Facebookon osztottunk meg. Az Előbújás Napja alkalmából az aktivisták mosolygós profilját bemutató rövidfilmet is közzétettünk. 2016 tavaszán az előbújás-történetekből hosszabb videót fogunk közzétenni.

Politikusi beszélgetés. 2015. február 25-én *Még mindig tabu? Kerekasztal-beszélgetés meleg és leszbikus politikusok részvételével* címmel tartottunk beszélgetést az LMBT Történeti Hónap keretében, amelynek apropója az volt, hogy 10 évvel korábban, 2005-ben bűjt elő Ungár Klára, a magyar politikusok közül első ízben. Az eseményen áttekintettük, hogy milyen nehézségekkel kell megküzdenie egy LMBT politikusnak, miért nem bújnak elő többen? Az eseményen kb. 50-en vettek részt, az eseményről készült videót a YouTube oldalunkon is közzétettük.

Az LMBT témák fokozottabb megjelenítése a köz-, illetve felsőoktatásban

ECRI országjelentés. Szövetségünk képviselőivel 2014 júniusában folytatott konzultációt követően 2015 júniusában közzétett országjelentés az oktatás kérdésével külön is foglalkozik, és szóvá teszi, hogy a Nemzeti Alaptanterv nem tárgyalja a homoszexualitás és a homofóbia témáját, valamint hogy az oktatás során gyakran előítéletes tartalmak kerülnek közvetítésre.

UPR árnyékjelentés. Az ENSZ egyetemes időszakos felülvizsgálat keretében készített árnyékjelentésünkben részletesen elemeztük az LMBTQI fiatalok oktatási rendszeren belüli helyzetét, és négy ajánlási pontot terjesztettünk elő. Javasoltuk a Nemzeti Alaptanterv és a kerettantervek LMBTQI témákkal való kiegészítését, az iskolai tankönyven felülvizsgálatát,

egy iskolai diszkriminációs modellszabályzat kidolgozását és az LMBTQI célcsoport megjelenítését javasoltuk az iskolai zaklatásellenes programok során.

Gyermekjogi javaslatcsomag. A ENSZ Gyermekjogi Bizottságának országjelentéséhez kapcsolódó, fent már említett javaslatcsomagunkban szerepel többek között, javaslatot tettünk a Nemzeti Alaptantervet és a kerettantervek kiegészítésére; a közoktatási tankönyvek felülvizsgálatára; a tanár- és egészségügyi képzés kiegészítésére és akkreditált továbbképzési programok indítására; valamint az LMBTI civil szervezetek által végzett iskolai tudatosságnövelő programok erkölcsi és anyagi támogatására.

Szórólap az oktatásról. Az *Itt vagyunk!* projekt keretében rollupot és szórólapot (5e példány) készítettünk az LMBTQI fiatalok iskolai tapasztalatairól. A szórólapon ismertettük az LMBT Kutatás 2010 oktatással kapcsolatos legfontosabb megállapításait, és az olvasók figyelmébe ajánlottuk három tagszervezetünk releváns programjait (Háttér Információs és Lelkisegély Szolgálat, Szimpozion Klub, Labrisz-Szimpozion Melegség és Megismerés Program).

A nemváltás jogi, intézményi és finanszírozási feltételeinek javítása

UPR árnyékjelentés. Az árnyékjelentés elkészítésébe bevontuk a Transvanilla Transznemű Egyesületet. A jelentés több fejezete foglalkozik a tranzíció kérdésével, így pl. az önrendelkezéssel foglalkozó fejezetben a nemváltás szabályozatlanságát és az adatvédelmi problémákat, az egészségüggyel foglalkozó fejezetben az orvosi protokollok hiányát, az egészségügyi dolgozók diszkriminatív fellépésének elterjedtségét és a nemi megerősítő beavatkozások alacsony TB-támogatását is szóvá tettük.

Gyermekjogi javaslatcsomag. A ENSZ Gyermekjogi Bizottságának országjelentéséhez kapcsolódó, fent már említett javaslatcsomagunkban szerepel többek között, hogy biztosítsák a transznemű fiatalok pubertásblokkoló hormonokhoz való hozzáférését teljes társadalombiztosítási finanszírozás mellett; biztosítsák, hogy szülői beleegyezés esetén a kiskorú transznemű személyek is megváltoztathassák hivatalos nemüket; illetve hogy tegyenek közzé útmutatót a transznemű és interszex gyermekek családjai számára az elérhető orvosi ellátásokról és támogató szolgáltatásokról, valamint segítsék őket a nemi sokszínűség elfogadásában.

Az LMBT emberek egészségének fejlesztése

Civil AIDS Fórum. A közgyűlési jóváhagyást követően bejelentettünk csatlakozási szándékunkat a Civil AIDS Fórumnak, amelynek közgyűlése 2015. április 23-án csatlakozási kérelmünket jóváhagyta, egyúttal Dombos Tamást, Szövetségünk ügyvivőjét a felügyelő bizottság tagjának választotta. 2015. október 26-án rész vettünk a Fórum stratégiaalkotó találkozóján, ahol az MSM / LMBT emberek szempontjából elemeztük a HIV/AIDS kérdéskört.

EATG egyeztetés. 2015. november 20-án részt vettünk a European AIDS Treatment Group érdekvégyesítési munkacsoportja és magyar civil szervezetek és szakemberek részvételével szervezett problémafeltérképező találkozón.

AIDS világnap. 2015. december 1-én felszólalóként részt vettünk a Civil AIDS Fórum által szervezett konferencián és sajtótájékoztatón, amelyen a HIV-fertőzés terjedése, illetve a

HIV-vel élőköt érő stigma összefüggéseit mutattuk be az LGBT közösség tagjait érő megkülönböztetéssel.

Kisebbségi csoportok közötti szolidaritás erősítése

Romakamion a Pride-on. A 2015-ös Budapest Pride felvonuláson Szövetségünk támogatásával külön roma kamion indult, a költségeket adománygyűjtés útján finanszíroztuk. A kamion a felvonulók és a sajtó munkatársai körében is igen népszerű volt.

LGBTQI roma konferencia. 2015. szeptember 8-án *Halmozottan a társadalom peremén - a roma LGBTQI közösség szemszögéből* címmel műhelykonferenciát szerveztünk az MTA TK Kisebbségkutató Intézettel együttműködésben, melyen Szövetségünk egyik ügyvivője is hozzászólt. A külföldi előadók utazási költségét Szövetségünk állta. A konferencia anyaga 2016 nyarán nyomtatásban is megjelenik.

Kiállítás a menekültekért. Több tiltakozó akcióhoz és közleményhez is csatlakoztunk a kormány menekültpolitikája ellen. 21 civil szervezettel közösen 2015. szeptember 8-án humánus, tisztességes, és az emberi jogokat tiszteletben tartó fellépésre kértük a kormányt a Röszkén kialakult helyzet kapcsán, a közleményhez további 26 civil szervezet csatlakozott. 2015. október 21-én a Gyermekjogi Civil Koalíció keretében csatlakoztunk a fizikai határzáróról szóló jogszabályok gyermekjogokat sértő rendelkezései miatt.

Gyermekjogi Civil Koalíció. 2015. március 4-én Szövetségünk is alapítóként csatlakozott az UNICEF Magyar Bizottság Alapítvány kezdeményezésére megalakult Gyermekjogi Civil Koalícióhoz. A koalíció keretében olyan szervezetekkel is együtt dolgozunk, akik eddig nem foglalkoztak LGBT témákkal, vagy azzal kapcsolatban kifejezetten ellenségesek. A koalíció lehetőség biztosít szempontjaink közelítésére.

Kinek az útján? játék. Itt vagyunk! projektünk keretében olyan sajátélmény játékot fejlesztettünk ki, amely segíti a többszörös hátrányos helyzetű csoportokkal kapcsolatos empátia növelését. A játékban nemcsak a többséghez tartozó LGBTQI emberek, de roma, fogyatékossgal élő, vidéki, idős, fiatal, vallásos, bevándorló háttérű szereplők bőrébe is kell bújni a játékosoknak. A játék így nemcsak a többségi társadalom LGBTQI emberekkel kapcsolatos érzékenyítését szolgálja, de növeli az LGBTQI közösség tagjainak más hátrányos helyzetű csoportokkal kapcsolatos érzékenységét is.

A Szövetség érdekérvényesítő képességének növelése

Emberi Jogi Kerekasztal. 2015-ben is részt vettünk a Kormány által létrehozott konzultációs fórum munkájában, az LGBT Emberek Jogaiért Felelős Munkacsoport az év folyamán egyszer (2015. február 23.), a Nők Jogaiért Felelős Munkacsoport kétszer (2015. április 28., 2015. szeptember 1.), a Gyermekek Jogaiért Felelős Munkacsoport szintén kétszer (2015. április 28., 2015. szeptember 29.) ülésezett. Összeállítást készítettünk az LGBT emberek jogai kapcsán az elmúlt időszakban született nemzetközi emberi jogi dokumentumokból, amelyet 2015. szeptember 16-án az Emberi Jogi Munkacsoport titkársága az LGBT Munkacsoport valamennyi tagjának körbeküldött. Néhány nappal később az LGBT Tematikus Munkacsoport elnöki tisztjét betöltő Répássy Róbertet menesztették, az új elnök kevésbé tűnik nyitottnak az együttműködésre.

Politikai pártok. 2015. június 26-án több más civil szervezettel együtt egyeztetésen vettünk részt a Niedermüller Péter európai parlamenti képviselővel (DKP), a megbeszélés eredményeként egy írásbeli kérdés is készült az Európai Bizottságnak az LMBTI szervezeteknek nyújtott támogatások hiánya kapcsán. 2015. november 3-án egyeztetést tartottunk Kóber György Márkkal, az Együtt hátrányos helyzetű emberekért felelős munkacsoportjának vezetőjével.

Nagykövetségek. Az év folyamán több esetben találkoztunk nagykövetségek képviselőivel, hogy beszámoljunk nekik az LMBT embereket érintő fejleményekről. 2015. március 2-án Thomas Meliával, az USA Külügyminisztériumának helyettes államtitkárával, 2015. április 21-én és július 2-én az USA nagykövetével, 2015. szeptember 16-án az USA első tanácsosával és kulturális attaséjával találkoztunk. 2015. június 2-án a Kanadai Nagykövetség politikai tanácsosával, 2015. augusztus 7-én a Brazil Nagykövetség politikai tanácsosával, 2015. szeptember 8-án a francia nagykövettel, 2015. november 6-án a holland nagykövettel és a holland emberi jogi nagykövettel, é, 2015. december 21-én a montenegrói nagykövettel találkoztunk. Az év folyamán többször is frissítettük a magyarországi LMBT embereket érintő legfontosabb emberi jogi problémákat bemutató egyoldalú összefoglaló anyagunkat, amelyet e találkozókon terjesztettünk.

Érdekérvényesítési útmutató. Itt vagyunk! projektünk keretében elkészítettük az ILGA-Europe által kiadott *Make It Work: Six steps to effective LGBT human rights advocacy* c. érdekérvényesítési útmutatójának magyar változatát. Az *Út a sikerhez: Hatékony LMBTQI-érdekérvényesítés hat lépésben* című kiadvány nem egyszerű fordítás: az ILGA-Europe útmutatóját a magyar helyzetre adaptáltuk, a tagszervezetektől vett példákkal egészítettük ki, illetve a hazai intézményrendszerre és a jogalkotás folyamatára vonatkozó függelékkel egészítettük ki. A kiadvány elektronikus és nyomtatott formában is elérhető.

Kommunikációs és érdekérvényesítési képzés. *Itt vagyunk!* projektünk keretében 2015. július 24-26-án kommunikációs, 2015. november 13-15-én érdekérvényesítési képzést tartottunk vidéki aktivistáknak. A képzések során az aktivisták elsajátíthatták a médiával kapcsolatos alapvető ismereteket (fizetett és kiérdemelt médiajelenlét, sajtóadatbázis építése, élő és vágott média sajátosságai, felkészülés az interjúra) és szerepjátékokkal mélyíthették el kommunikációs készségeiket. Az érdekérvényesítési képzésen az aktivisták megismerték a probléma- és célfakészítés, valamint az érdekeltek feltérképezésének módszereit, az érdekérvényesítés különböző eszközeit, és megkezdték helyi érdekérvényesítési kampányok kidolgozását. A két képzésen összesen 24 aktivista vett részt.

PÉNZÜGYEK

Bevételek. A Szövetség bevételeit az év folyamán tovább sikerült bővíteni: a Norvég Civil Támogatási Alaptól az *Itt vagyunk!* kampányra 49.672 eurót nyertünk, a pályázat önrészét a Luxemburgi Nagyhercegség Nagykövetségének 6.000 eurós, a Holland Királyság Nagykövetségének 750 eurós, valamint a MagNet Bank Közösségi Adományozási Programjának keretében kapott 35.000 Ft összegű támogatásából álltuk. Működési költségeink fedezésére a Nemzeti Együttműködési Alaptól 500.000 Ft támogatást kaptunk. További pályázati forrásunk volt az év során a korábbi évben az ILGA-Europe-tól elnyert támogatás áthúzódó része. Kifejezett kampány nélkül jelentősen bővült az 1% támogatásunk is, az előző évi 3.000 Ft-ról 137.000 Ft-ra.

Kiadások. A kiadások nagy részét az *Itt vagyunk!* kampány lebonyolítása jelentette: a projekt személyi bázisát egy projektkoordinátor és egy projektasszisztens adta, valamint a vidéki városok koordinátorai. Személyi költségként jelentkezett az év során a NEA működési pályázat által lehetővé tett önkénteskoordinátor alkalmazása is. Szakmai jellegű megbízási díjak egyrészt az *Itt vagyunk!* projekt keretében elkészített kiadványok (médiaútmutató, érdekérvényesítési útmutató) összeállításának, valamint a NEA projekt terhére elszámolt szakmai anyagok (UPR jelentés, gyermekjogi ajánlások, helyi esélyegyenlőségi program vélemény) elkészítésének költségei voltak. Jelentős költségtételt jelentettek az *Itt vagyunk!* projekthez kapcsolódó nyomtatási és plakáthely bérleti költségek. A projektek terhére több a projektidőszak után is használható eszközt (laptop, sátor, székek és asztal, kítűzőprés) is sikerült beszerezni.

A részletes bevételeket és kiadásokat a közhasznúsági melléklet tartalmazza.